

ราชการไทยยุคปฏิรูประบบราชการ

กองบรรณาธิการ

รัฐบาลมีนโยบายในการปฏิรูประบบราชการและต้องการผลักดันอย่างเป็นรูปธรรมให้ระบบราชการเป็นกลไกที่สามารถสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว คล่องตัวและมีคุณภาพ จึงได้แบ่งกลุ่มบทบาทภารกิจของภาคราชการออกเป็น 11 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 กำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายพัฒนาประเทศ การบริหารราชการมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรม มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลสัมฤทธิ์ ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารและทราบความคืบหน้าการบริหารงานภาครัฐ

กลุ่มที่ 2 จัดให้มีมาตรการสนับสนุนและพัฒนาการเมืองในระดับนานาชาติโดย

กลุ่มที่ 3 จัดให้มีการสนับสนุนกิจการส่วนพระองค์และโครงการตามพระราชดำริ

กลุ่มที่ 4 ส่งเสริมการผลิตเพื่อสร้างรายได้และสร้างเสริมศักยภาพการแข่งขัน และปกป้องผลประโยชน์ของชาติในสังคมโลก

กลุ่มที่ 5 ดูแล พัฒนาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ และรักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เอื้อต่อการดำรงชีวิต เกิดความสมดุลในการพัฒนาและเป็นรากฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในประเทศอย่างยั่งยืน

กลุ่มที่ 6 พัฒนาองค์ความรู้วิทยาศาสตร์และ

เทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจและการแข่งขัน

กลุ่มที่ 7 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านการคมนาคมและขนส่ง ให้เอื้อต่อการดำรงชีวิตความได้เปรียบในการแข่งขัน และเพิ่มประสิทธิภาพการทำธุรกิจ และนำไปสู่การเป็นศูนย์กลางเครือข่ายการคมนาคมขนส่งของภูมิภาค

กลุ่มที่ 8 บริหารรายได้ รายจ่ายของรัฐ จัดสรรทรัพยากรและบริหารทรัพย์สินให้มีประสิทธิภาพ เพื่อความมีเสถียรภาพทางการเงิน การคลังและความมั่นคงยั่งยืนของประเทศ

กลุ่มที่ 9 พัฒนาประชากรให้มีสุขภาพ มีความรู้ ความคิดกว้างไกล มีพลานามัยและศักยภาพด้านกีฬา มีวัฒนธรรมที่ดีงาม เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีคุณภาพ เป็นสังคมแห่งความรู้คู่คุณธรรม พร้อมนำประเทศชาติไปสู่ความมั่งคั่ง มีชื่อเสียง มีเกียรติ และมีศักดิ์ศรี สามารถดำรงตนร่วมกับสังคมโลกได้อย่างมีความสุข

กลุ่มที่ 10 จัดระเบียบสังคม สร้างความเป็นธรรมในการดำรงชีวิต พัฒนาระบบมาตรฐานทางสังคม คู่ครองและพิทักษ์สิทธิ พัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้ทำงานทำและมีรายได้เป็นที่พึงของตนเองและผู้อื่น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาสังคม เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิต มี

สวัสดิการที่เหมาะสม มีเกียรติภูมิ ไร้พหันทันโลก มุ่งประโยชน์ส่วนรวม เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้สังคมมีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน **กลุ่มที่ 11** กำหนดยุทธศาสตร์ความมั่นคงชาติ การรักษาอธิปไตย การจัดระเบียบสังคม และอำนวยความยุติธรรม การเสริมสร้างความสงบสุขของสังคม ตลอดจนการส่งเสริมความเข้มแข็งของสังคม เพื่อให้ประชาชนมีความมั่งคั่ง และประเทศชาติมีความมั่นคง และได้ตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2545 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งมีกระทรวงและส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง จำนวน 20 กระทรวง ดังต่อไปนี้

1) **สำนักนายกรัฐมนตรี** มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี รับผิดชอบการบริหารราชการทั่วไป เสนอแนะนโยบายและวางแผนการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความมั่นคงและราชการเกี่ยวกับการงบประมาณ ระบบราชการ การบริหารงานบุคคล กฎหมายและการพัฒนากฎหมาย การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการ การปฏิบัติการกิจพิเศษ และราชการอื่นตามที่ มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ สำนักนายกรัฐมนตรี หรือส่วนราชการที่สังกัด สำนักนายกรัฐมนตรี หรือที่มีใ้ได้อยู่ภายในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงใดโดยเฉพาะ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- (2) กรมประชาสัมพันธ์
- (3) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี
- (4) สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
- (5) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
- (6) สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
- (7) สำนักงานประมาณ
- (8) สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ
- (9) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- (10) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- (11) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2) **กระทรวงกลาโหม** มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักรจากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายในประเทศ การรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ สนับสนุนการพัฒนาประเทศ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงกลาโหม

การจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหมให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

3) **กระทรวงการคลัง** มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังแผ่นดิน การประเมิน

ราคาทรัพย์สิน การบริหารพัสดุภาครัฐ กิจกรรมเกี่ยวกับราชพัสดุทรัพย์สินของแผ่นดิน ภาษีอากร การวิจัยการ กิจการหารายได้ที่รัฐ มีอำนาจดำเนินการได้แต่ผู้เดียวตามกฎหมาย และไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการอื่น การบริหารหนี้สาธารณะ การบริหารและการ พัฒนาวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการคลัง หรือ ส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการคลัง มีส่วน ราชการ ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานรัฐมนตรี
- (2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (3) กรมธนารักษ์
- (4) กรมบัญชีกลาง
- (5) กรมศุลกากร
- (6) กรมสรรพสามิต
- (7) กรมสรรพากร
- (8) สำนักงานคณะกรรมการ
นโยบายวิสาหกิจ
- (9) สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
- (10) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

4) กระทรวงการต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการต่างประเทศ และ ราชการอื่นตามที่ได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็น อำนาจหน้าที่ของกระทรวงการต่างประเทศ หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการต่าง ประเทศ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานรัฐมนตรี
- (2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (3) กรมการกงสุล
- (4) กรมพิธีการทูต
- (5) กรมยุโรป

- (6) กรมวิเทศสหการ
- (7) กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- (8) กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- (9) กรมสารนิเทศ
- (10) กรมองค์การระหว่างประเทศ
- (11) กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้
- (12) กรมอาเซียน
- (13) กรมเอเชียตะวันออก
- (14) กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลาง

และแอฟริกา

5) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การศึกษา การศึกษาด้านการกีฬา นันทนาการ และ ราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็น อำนาจของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา หรือส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานรัฐมนตรี
- (2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (3) สำนักงานพัฒนาการกีฬาและ
นันทนาการ
- (4) สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

6) กระทรวงการพัฒนาสังคมและ

ความมั่นคงของมนุษย์ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยว กับการพัฒนาสังคม การสร้างความเป็นธรรม และความเสมอภาคในสังคม การส่งเสริมและ พัฒนาคุณภาพและความมั่นคงในชีวิต สถาบัน ครอบครัว และชุมชน และราชการอื่นตามที่มี กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานรัฐมนตรี
- (2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (3) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- (4) สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
- (5) สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

7) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับเกษตรกรรม การป่าไม้ การจัดหาแหล่งน้ำและพัฒนาระบบการชลประทาน ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ส่งเสริมและพัฒนาาระบบสหกรณ์ รวมตลอดทั้งกระบวนการผลิตและสินค้าเกษตรกรรม และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานรัฐมนตรี
- (2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (3) กรมชลประทาน
- (4) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- (5) กรมประมง
- (6) กรมปศุสัตว์
- (7) กรมป่าไม้
- (8) กรมพัฒนาที่ดิน
- (9) กรมวิชาการเกษตร
- (10) กรมส่งเสริมการเกษตร
- (11) กรมส่งเสริมสหกรณ์
- (12) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรกรม
- (13) สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

(14) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

8) กระทรวงคมนาคม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการขนส่ง อุตสาหกรรมการขนส่ง การวางแผนจราจร และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม และราชการอื่นตามที่ได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงคมนาคมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงคมนาคม มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานรัฐมนตรี
- (2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (3) กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี
- (4) กรมการขนส่งทางบก
- (5) กรมการขนส่งทางอากาศ
- (6) กรมทางหลวง
- (7) กรมทางหลวงชนบท
- (8) สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

9) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสงวนอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดการการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานรัฐมนตรี
- (2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (3) กรมควบคุมมลพิษ
- (4) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- (5) กรมทรัพยากรธรณี

- (6) กรมทรัพยากรน้ำ
- (7) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- (8) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (9) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- (10) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- (5) กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
- (6) สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

10) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ

และการสื่อสาร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนส่งเสริม พัฒนา และดำเนินกิจการเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การอุดมศึกษา และการสถิติและราชการอื่นตามที่ได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานรัฐมนตรี
- (2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (3) กรมไปรษณีย์โทรเลข
- (4) กรมอุดมศึกษา
- (5) สำนักงานสถิติแห่งชาติ

11) กระทรวงพลังงาน

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหา พัฒนาและบริหารจัดการพลังงาน และราชการอื่นตามที่ได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงพลังงานหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงพลังงาน มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานรัฐมนตรี
- (2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (3) กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ
- (4) กรมธุรกิจพลังงาน

12) กระทรวงพาณิชย์

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการค้า ธุรกิจบริการ ทรัพย์สินทางปัญญา และราชการอื่นตามที่ได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์ หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงพาณิชย์ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานรัฐมนตรี
- (2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (3) กรมการค้าต่างประเทศ
- (4) กรมการค้าภายใน
- (5) กรมการประกันภัย
- (6) กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
- (7) กรมทรัพย์สินทางปัญญา
- (8) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
- (9) กรมส่งเสริมการค้าส่งออก

13) กระทรวงมหาดไทย

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบำบัดทุกข์บำรุงสุข การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การอำนวยความสะดวกเป็นธรรมของสังคม การส่งเสริมและพัฒนาการเมือง การปกครอง การพัฒนาการบริหารราชการส่วนภูมิภาค การปกครองท้องถิ่น การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและพัฒนาชุมชน การทะเบียนราษฎร ความมั่นคงภายใน กิจการสาธารณภัย และการพัฒนาเมือง และราชการอื่นตามที่ได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงมหาดไทย มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานรัฐมนตรี

- (2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (3) กรมการปกครอง
- (4) กรมการพัฒนาชุมชน
- (5) กรมที่ดิน
- (6) กรมป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย
- (7) กรมโยธาธิการและผังเมือง
- (8) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

14) กระทรวงยุติธรรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรม เสริมสร้างและอำนวยความยุติธรรมในสังคม และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงยุติธรรมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงยุติธรรม มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานรัฐมนตรี
- (2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (3) กรมคุมประพฤติ
- (4) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- (5) กรมบังคับคดี
- (6) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและ
เยาวชน
- (7) กรมราชทัณฑ์
- (8) กรมสอบสวนคดีพิเศษ
- (9) สำนักงานกิจการยุติธรรม
- (10) สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ส่วน
ราชการที่อยู่ในบังคับบัญชา
ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรี
- (11) สำนักงานคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปราม
ยาเสพติด

15) กระทรวงแรงงาน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารและคุ้มครองแรงงาน

พัฒนาฝีมือแรงงาน ส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงแรงงานหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงแรงงาน มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานรัฐมนตรี
- (2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (3) กรมการจัดหางาน
- (4) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
- (5) กรมสวัสดิการและคุ้มครอง
แรงงาน
- (6) สำนักงานประกันสังคม

16) กระทรวงวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับศิลปะ ศาสนา และวัฒนธรรม และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงวัฒนธรรมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานรัฐมนตรี
- (2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (3) กรมการศาสนา
- (4) กรมศิลปากร
- (5) สำนักงานคณะกรรมการ
วัฒนธรรมแห่งชาติ
- (6) สำนักงานศิลปวัฒนธรรม
ร่วมสมัย

17) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผน ส่งเสริม และพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีส่วน

ราชการ ดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานรัฐมนตรี
- (2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (3) กรมวิทยาศาสตร์บริการ
- (4) สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

18) กระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบายแผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริมและประสานงานการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา และราชการอื่นตามที่มิใช่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ การจัดระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

19) กระทรวงสาธารณสุข มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพอนามัย การป้องกัน ควบคุม และรักษาโรคภัย การฟื้นฟูสมรรถภาพของประชาชนและราชการอื่นตามที่มิใช่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุขหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานรัฐมนตรี
- (2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (3) กรมการแพทย์
- (4) กรมควบคุมโรค
- (5) กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
- (6) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

- (7) กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
- (8) กรมสุขภาพจิต
- (9) กรมอนามัย
- (10) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

20) กระทรวงอุตสาหกรรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม การส่งเสริมการลงทุน การพัฒนาผู้ประกอบการและราชการอื่นตามที่มิใช่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอุตสาหกรรมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานรัฐมนตรี
- (2) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (3) กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- (4) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
- (5) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
- (6) สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย
- (7) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- (8) สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อรัฐมนตรี
- (9) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

นอกจากนี้ มีส่วนราชการไม่สังกัดสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวงดังต่อไปนี้

- (1) สำนักงานเลขาธิการ มีอำนาจ

หน้าที่เกี่ยวกับการเลขานุการในพระองค์พระมหากษัตริย์

(2) สำนักพระราชวัง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการพระราชวัง ตลอดจนดูแลรักษาทรัพย์สินและผลประโยชน์ของพระมหากษัตริย์

(3) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับกิจการพระพุทธศาสนา ส่งเสริมพัฒนาพระพุทธศาสนาและดูแลรักษาศาสนสมบัติตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

(4) สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(5) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มีอำนาจเกี่ยวกับการวิจัย และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

(6) ราชบัณฑิตยสถาน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการค้นคว้า วิจัย และเผยแพร่ทางวิชาการและอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

(7) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อย และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

(8) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มีอำนาจเกี่ยวกับดำเนินการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและคณะกรรมการธุรกรรม และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

(9) สำนักงานอัยการสูงสุด มีอำนาจ

หน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาทั้งปวง ดำเนินคดีแพ่งและให้คำปรึกษาด้านกฎหมายแก่รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐ และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

ส่วนราชการตาม (1) (2) (3) (4) (5) (6) และ (7) มีฐานะเป็นกรม อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

ส่วนราชการตาม (8) และ (9) มีฐานะเป็นกรม อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กระทรวงมหาดไทยกับการปฏิรูป

กระทรวงมหาดไทยจัดอยู่ในกลุ่มบทบาทภารกิจที่ 11 คือกำหนดยุทธศาสตร์ความมั่นคงของชาติ การรักษาอธิปไตย การจัดระเบียบสังคม ตลอดจนการส่งเสริมความเข้มแข็งของสังคม เพื่อให้ประชาชนมีความมั่งคั่งและประเทศชาติมีความมั่นคง ซึ่งร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 มาตรา 30 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย ดังนี้

“กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การอำนวยความสะดวก ความเป็นธรรมในสังคม การส่งเสริมและพัฒนาการเมือง การปกครอง การพัฒนาการบริหารราชการส่วนภูมิภาค การปกครองท้องที่ และการพัฒนาชุมชนการทะเบียนราษฎร ความมั่นคงภายใน กิจการสาธารณภัยและการพัฒนาเมือง และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงมหาดไทย”

การปรับบทบาท ภารกิจของกระทรวงมหาดไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนบทบาทภารกิจของกระทรวงมหาดไทย เพื่อลดการทำงานซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน โดยโอนภารกิจที่ไม่ใช่ภารกิจหลักของกระทรวงมหาดไทยไปรวมกับกระทรวงอื่น เพื่อตอบสนองการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถนำยุทธศาสตร์ชาติลงสู่ท้องถิ่น เชื่อมโยงความต้องการของท้องถิ่นกับยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดความสัมพันธ์ของงานให้ชัดเจนระหว่างหน่วยงานส่วนกลางกับส่วนท้องถิ่น และพัฒนาการบริหารราชการส่วนภูมิภาคให้เกิดการบูรณาการในการบริหารจัดการในพื้นที่ อีกทั้งครอบคลุมถึงการให้บริการแก่ประชาชนทั้งประเทศ ภารกิจด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย การบริหารงานของจังหวัด การพัฒนาเมืองและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน โดยจะต้องปรับปรุงระบบและรูปแบบการบริหาร

1. การปรับเปลี่ยนภารกิจของกระทรวงมหาดไทย

การปรับเปลี่ยนภารกิจของกระทรวงมหาดไทย ประกอบด้วย

1.1 สำนักงานปลัดกระทรวง โอนงานด้านการข่าว งานชนกลุ่มน้อย งานต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ งานความมั่นคงชายแดน งานกิจการผู้พลัดถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการและโรงแรม ไปสังกัดกรมการปกครอง และงานตามกฎหมายว่าด้วยการพิจารณาอนุญาตให้บุตรชาย ตัดโอนให้กรมที่ดินเป็นผู้รับผิดชอบ

1.2 กรมราชทัณฑ์ ตัดโอนทั้งกรม ไปสังกัดกระทรวงยุติธรรม

1.3 กรมการปกครอง โอนงานด้านการส่งเสริมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ไปสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และโอนงานด้านป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ไปสังกัดกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยซึ่งจัดตั้งขึ้นใหม่

1.4 กรมที่ดิน โอนงานด้านประเมินราคาทรัพย์สินไปสังกัดกระทรวงการคลัง และโอนสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติไปสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.5 กรมการพัฒนาชุมชน โอนงานด้านพัฒนาสตรี เด็ก และเยาวชนไปสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และโอนงานด้านการช่างที่มีอยู่ในศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตไปสังกัดกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1.6 กรมการผังเมือง ไปรวมกับกรมโยธาธิการและผังเมือง

1.7 กรมโยธาธิการ มีการแยกงานออกเป็นหลายส่วน โดยภารกิจที่เหลืออยู่ได้แก่งานควบคุมอาคารไปรวมกับกรมผังเมือง กลายเป็นกรมโยธาธิการและผังเมือง ทั้งนี้ จะมีการโอนงานหลายส่วนไปสังกัดส่วนราชการอื่น ประกอบด้วย งานด้านพัฒนาบ่อบาดาลไปสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โอนงานด้านน้ำมันเชื้อเพลิงและแก๊สไปสังกัดกระทรวงพลังงาน ส่วนงานด้านการก่อสร้างถนนโอนไปสังกัดกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม และบางส่วนถ่ายโอนให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

1.8 กรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท (วพช.) จะต้องบุกกรม โดยโอนงานด้านการก่อสร้างทางไปอยู่กับกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม และบางส่วนของโอนไปให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โอนงานด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตไปสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โอนงานด้านพัฒนาแหล่งน้ำ ไปขึ้นอยู่กับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และโอนงานบางส่วนไปขึ้นอยู่กับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1.9 รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย โอน การทางพิเศษแห่งประเทศไทยไปสังกัดกระทรวงคมนาคม และโอนการเคหะแห่งชาติ ไปสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดังนั้น หลังการปฏิรูประบบราชการ ประกอบด้วย การประปาส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การไฟฟ้านครหลวง และองค์การตลาด ซึ่งในอนาคตภายใน 2 ปี จะต้องโอนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและการไฟฟ้านครหลวงไปสังกัดกระทรวงพลังงาน

2. การปรับบทบาท ภารกิจและโครงสร้างกระทรวงมหาดไทย

บทบาท ภารกิจและโครงสร้างกระทรวงมหาดไทย มีการจัดกลุ่มภารกิจเป็น 4 กลุ่มภารกิจ ได้แก่ กลุ่มอำนาจการกลุ่มภารกิจด้านกิจการความมั่นคงภายใน กลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กลุ่มภารกิจด้านสาธารณสุข และพัฒนาเมือง โดยมีการแบ่งส่วนราชการระดับกรม จำนวน 8 กรม ดังนี้

2.1 สำนักงานรัฐมนตรี ประกอบด้วย งานบริหารทั่วไป กลุ่มงานประสานการเมือง กลุ่มงานสนับสนุนวิชาการ มีหน้าที่ ดังนี้

1) ข้อมูลและวิเคราะห์กลั่นกรองเรื่องเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรี รวมทั้งเสนอความเห็นประกอบการวินิจฉัยสั่งการของรัฐมนตรี

2) สนับสนุนการทำงานของรัฐมนตรี ในการดำเนินงานทางการเมืองระหว่างรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี รัฐสภา และประชาชน

3) ประสานงานการตอบกระทู้ชี้แจงผู้ตติ ร่างพระราชบัญญัติและกิจการอื่นทางการเมือง

4) ดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียน หรือร้องขอความช่วยเหลือต่อรัฐมนตรี

5) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานรัฐมนตรี หรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

2.2 สำนักงานปลัดกระทรวง ประกอบด้วย หน่วยงานตรวจสอบภายใน กองกลาง กองคลัง กองการเจ้าหน้าที่ กองการต่างประเทศ กองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ สถาบันดำรงราชานุภาพ กองสารนิเทศ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักกฎหมาย สำนักนโยบายและแผนสำนักงาน ก.ค. สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานจังหวัด โดยมีหน้าที่ ดังนี้

1) ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อมูล เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมายและผล

สัมฤทธิ์ของกระทรวง

2) พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารของกระทรวง

3) แปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการ

4) จัดสรรและบริหารทรัพยากรของกระทรวงเพื่อให้เกิดการประหยัดคุ้มค่าและสมประโยชน์

5) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการและการตรวจสอบภายในราชการทั่วไปของกระทรวง

6) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อใช้ในการบริหารงานและให้บริการด้านการสื่อสารแก่ส่วนราชการต่าง ๆ และจังหวัด

7) ดำเนินการเกี่ยวกับงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

8) ดำเนินการและประสานการแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติไปสู่การพัฒนาของจังหวัดแบบบูรณาการ ส่งเสริมสนับสนุนการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ตลอดจนติดตามประเมินผลการพัฒนาจังหวัด และสนับสนุนการปฏิบัติราชการส่วนภูมิภาค

9) ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงและของกระทรวง

10) ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายในความรับผิดชอบของกระทรวงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งงานนิติกรรมและสัญญาเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่ง อาญา

งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง

11) ดำเนินการเกี่ยวกับความช่วยเหลือและความร่วมมือกับต่างประเทศ

12) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวง หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

2.3 กรมการปกครอง ประกอบด้วย

หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเลขานุการกรม กองคลัง กองการเจ้าหน้าที่ กองวิชาการและแผนงาน กองการสื่อสาร สำนักการตรวจสอบและนิติการ สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น สำนักกิจการความมั่นคงภายใน สำนักอำนาจการกองอาสารักษาดินแดน สำนักบริหารการทะเบียน วิทยาลัยการปกครอง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ได้แก่ ที่ทำการปกครองจังหวัด ที่ทำการปกครองอำเภอ ที่ทำการปกครองกิ่งอำเภอ โดยมีหน้าที่ ดังนี้

1) เสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนมาตรการ ติดตามและประเมินผลด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน

2) ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อย สืบสวนสอบสวนคดีอาญา ในหน้าที่พนักงานฝ่ายปกครอง และอำนวยความเป็นธรรมให้แก่ประชาชน

3) ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงภายใน งานการข่าว งานกิจการชายแดน งานควบคุมดูแลชาวเขาและชนกลุ่มน้อย ผู้อพยพและผู้หลบหนีเข้าเมือง งานสัญชาติและงานกิจการมวลชน

4) สนับสนุน ส่งเสริมการปกครอง

ในระบบประชาธิปไตย และการเลือกตั้งทุกระดับ

5) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วย กองอาสาวิชาดินแดน

6) ดำเนินการพัฒนาและบริหาร การปกครองท้องถิ่นในระดับอำเภอ กิ่งอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ตามกฎหมายว่าด้วย ลักษณะปกครองท้องถิ่น

7) ดำเนินการและพัฒนาระบบงาน ทะเบียนราษฎร งานบัตรประจำตัวประชาชน และงานทะเบียนอื่น รวมทั้งการบริหาร จัดการฐานข้อมูลกลาง เพื่อการใช้ประโยชน์ ร่วมกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

8) ดำเนินการพัฒนานุเคราะห์ในด้าน การรักษาความสงบเรียบร้อยและความ มั่นคงภายใน

9) ดำเนินการสื่อสารเพื่อการบริหาร การรักษาความสงบเรียบร้อย และความมั่นคง ภายในประเทศ

10) อำนวยความสะดวกสนับสนุนการ ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของนายอำเภอ

11) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่ กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบ หมาย

2.4 กรมการพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงาน เลขานุการกรม กองคลัง กองการเจ้าหน้าที่ กองฝึกอบรม กองวิชาการและแผนงาน สำนัก ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน สำนักส่งเสริมและ พัฒนาศักยภาพชุมชน ศูนย์สารสนเทศเพื่อ การพัฒนาชุมชน ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการ

ชุมชนเขตที่ 1-9 ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด และสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ โดยมีหน้าที่ ดังนี้

1) กำหนดนโยบาย แนวทาง แผน และมาตรการในการพัฒนาชุมชน เพื่อเสริม สร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชน

2) ส่งเสริมศักยภาพของประชาชน ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน และเครือข่าย องค์กรชุมชน เพื่อให้มีส่วนร่วมและเกิดการ รวมกลุ่มให้สามารถพึ่งตนเองได้

3) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของ ประชาชน ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน และ เครือข่ายองค์กรชุมชน เพื่อพัฒนาและแก้ไข ปัญหาของชุมชน

4) ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เพื่อ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน

5) พัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการ วางแผนและการบริหารการพัฒนา

6) วิจัยและพัฒนารูปแบบและวิธี การพัฒนาชุมชน ให้สอดคล้องกับ ความ ต้องการของประชาชนและสภาพพื้นที่

7) ผูกอบรมและพัฒนาผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน รวมทั้งให้ความร่วมมือในการฝึกอบรมด้าน การพัฒนาชุมชนแก่หน่วยงานทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

8) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมาย กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่ กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

2.5 กรมที่ดิน ประกอบด้วย หน่วย ตรวจสอบภายใน สำนักงานเลขานุการกรม กองคลัง กองการเจ้าหน้าที่ กองแผนงาน กอง

นิติการ กองฝึกอบรม สำนักจัดการที่ดินของรัฐ สำนักเทคโนโลยีท่าแพนที่ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักมาตรฐานและส่งเสริมการรังวัด สำนักงาน คณะกรรมการช่างรังวัดเอกชน สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานที่ดินจังหวัด และสำนักงานที่ดินอำเภอ โดยมีหน้าที่ ดังนี้

1) ดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดิน กฎหมายว่าด้วยอาคารชุด กฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน กฎหมายว่าด้วยช่างรังวัดเอกชน กฎหมายว่าด้วยการเช่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

2) ดำเนินการด้านกฎหมายตามประมวลกฎหมายที่ดิน กฎหมายว่าด้วยอาคารชุด กฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน กฎหมายว่าด้วยช่างรังวัดเอกชน กฎหมายว่าด้วยการเช่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

3) จัดทำ และประสานแผนงานของกรมให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวง รวมทั้งกำกับ เร่งรัด ติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานตามแผนงานของหน่วยงานในสังกัด และดำเนินการเกี่ยวกับงานสถิติและประมวลผล

4) พัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารงานที่ดิน

5) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของกรมหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

2.6 กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประกอบด้วย หน่วยตรวจสอบ

ภายใน สำนักงานเลขานุการกรม กองการเจ้าหน้าที่ กองคลัง สำนักนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักมาตรฐานป้องกันสาธารณภัย สำนักส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย สำนักช่วยเหลือผู้ประสบภัย และศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 1-12 โดยมีหน้าที่ ดังนี้

1) ดำเนินการจัดทำนโยบาย แนวทาง และวางมาตรการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาระบบป้องกัน เตือนภัย และบรรเทาสาธารณภัย

3) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการป้องกัน เตือนภัย และบรรเทาสาธารณภัย

4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างเครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

5) สร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

6) ฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติในการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย และการช่วยเหลือผู้ประสบภัย และฟื้นฟูสภาพพื้นที่ตามระเบียบที่กฎหมายกำหนด

7) ส่งเสริม สนับสนุนและปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ช่วยเหลือผู้ประสบภัย และฟื้นฟูสภาพพื้นที่

8) อำนวยการและประสานการปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยและฟื้นฟูบูรณะสภาพพื้นที่ที่ประสบสาธารณภัย

ขนาดใหญ่

9) ประสานความช่วยเหลือในการป้องกัน การช่วยเหลือ การบรรเทาและฟื้นฟูกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกประเทศ

10) ดำเนินการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือ ตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

2.7 กรมโยธาธิการและผังเมือง ประกอบด้วย หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเลขานุการกรม กองการเจ้าหน้าที่ กองนิติการ กองแผนงาน กองคลัง กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการพัฒนาเมือง ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักผังประเทศ และผังภาค สำนักผังเมืองรวมและผังเมืองเฉพาะ สำนักวิศวกรรมกรมการผังเมือง สำนักสนับสนุนและพัฒนาตามผังเมือง สำนักพัฒนามาตรฐาน สำนักสถาปัตยกรรม สำนักวิศวกรรมโครงสร้างและงานระบบ สำนักควบคุมและตรวจสอบอาคาร สำนักควบคุมการก่อสร้าง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานโยธาและผังเมืองจังหวัด โดยมีหน้าที่ดังนี้

1) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน กฎหมายว่าด้วยการควบคุม กิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือความผาสุกแห่งสาธารณชนและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

2) วางและจัดทำผังเมืองประเภทอื่นๆ ตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมายหรือตามที่ส่วนราชการร้องขอและดำเนินการให้เป็นไปตามผังเมืองนั้นๆ

3) ดำเนินการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

4) ดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและพัฒนามาตรฐานด้านการผังเมืองและโยธาธิการ รวมทั้งจัดทำเกณฑ์มาตรฐาน และคู่มือด้านโยธาธิการและการผังเมือง

5) ดำเนินการเกี่ยวกับการออกแบบควบคุมการก่อสร้าง บูรณะอาคาร และสิ่งก่อสร้างของหน่วยงานของรัฐ

6) ดำเนินการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาให้เป็นไปตามผังรวมทั้งกำกับตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

7) ดำเนินการพัฒนาระบบและบริหารข้อมูลด้านโยธาธิการและการผังเมือง

8) พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรของท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานอื่นในด้านโยธาธิการและการผังเมือง

9) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

2.8 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประกอบด้วย หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเลขานุการกรม กองคลัง กองการเจ้าหน้าที่ กองตรวจสอบระบบการเงินบัญชีท้องถิ่น กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ศูนย์เทคโนโลยีและสารสนเทศท้องถิ่น สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น และสถาบันพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น โดยมีหน้าที่ดังนี้

1) ดำเนินการพัฒนาระบบ รูปแบบ และโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) ส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดทำ ประสาน และบูรณาการแผนพัฒนาท้องถิ่น และวางระบบ ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

3) ดำเนินการจัดทำ แก๊ซ ปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ และกำกับดูแลการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4) กำหนดแนวทางและจัดทำมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

5) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานด้านการเงิน การคลัง การงบประมาณ การพัสดุ การจัดเก็บรายได้ และการประกอบกิจการพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งวางระบบ ตรวจสอบระบบการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6) ส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการบริการสาธารณะ และการศึกษาในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

7) กำหนดแนวทาง วางระบบและสร้างตัวชี้วัดเพื่อเป็นมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนกำกับดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐาน

8) ส่งเสริมภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารงานและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

9) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ

เพื่อการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

10) พัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของกรม

11) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การปฏิรูประบบราชการของกระทรวงมหาดไทยครั้งใหญ่ที่สุดในรอบ 110 ปี จะช่วยลดความซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน ปรับเปลี่ยนภารกิจเพื่อให้สามารถเป็นกลไกในการนำนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัดทรัพยากรในการทำงาน รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน และการนำบริการที่ดีสู่ประชาชน ซึ่งบทบาทภารกิจของกระทรวงมหาดไทยภายหลังจากปฏิรูประบบราชการเป็นไปเพื่อการเสริมสร้างความสงบสุขในสังคม ความมั่นคงภายใน ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนให้มีความเข้มแข็ง เหนือสิ่งอื่นใด คือ การบำบัดทุกข์ บำรุงสุขของประชาราษฎร์ที่ยั่งยืนมายาวนานถึง 110 ปี

บรรณานุกรม

สำนักงาน ก.พ. รายงานพิเศษ มหาดไทยยุคปฏิรูปยุคใหม่ราชการไทย ปีที่ 1 ฉบับที่ 4 สิงหาคม 2545
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 99 ก 2 ตุลาคม 2545
พระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545
มติคณะกรรมาธิการพิจารณากฎหมาย กระทรวงมหาดไทย 26 กันยายน 2545